

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

2019/2182(INL)

15.7.2021

MIŠLJENJE

Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

upućeno Odboru za zapošljavanje i socijalna pitanja

s preporukama Komisiji o zaštiti radnika od azbesta
(2019/2182(INL))

Izvjestitelj za mišljenje: Manuel Bompard

(Inicijativa – članak 47. Poslovnika)

PA_INL

PRIJEDLOZI

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane poziva Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja da kao nadležni odbor:

- u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:
    - A. budući da bi, na temelju korištenja europskih strukturnih i investicijskih fondova, trebalo uspostaviti financijski okvir s ciljem potpore vlasnicima zgrada i povezivanja uklanjanja azbesta s drugim javnim politikama i programima (poput energetske učinkovitosti, poboljšanja uvjeta života i socijalnog stanovanja) radi ostvarenja učinkovitosti i iskorištavanja sinergija;
    - B. budući da se u članku 37. Povelje Europske unije o temeljnim pravima navodi da visoka razina zaštite okoliša i poboljšavanje kvalitete okoliša moraju biti uključeni u politike Unije i osigurani u skladu s načelom održivog razvoja;
    - C. budući da u skladu s člankom 191. stavkom 1. UFEU-a politika Unije u području okoliša treba doprinositi ostvarenju ciljeva kao što su zaštita zdravlja njezinih građana, zaštita i poboljšanje kvalitete okoliša, promicanje opreznog i razboritog korištenja prirodnih resursa i promicanje mjera na međunarodnoj razini za rješavanje regionalnih ili globalnih okolišnih problema;
    - D. budući da se u skladu s člankom 191. stavkom 2. UFEU-a politika Unije u pitanjima okoliša treba temeljiti na načelu predostrožnosti i na načelima da treba poduzeti preventivne mjere, da štete nanesene okolišu treba rješavati prvenstveno na izvoru i da onečišćivač treba platiti štetu;
    - E. budući da je pravo na siguran, čist, zdrav i održiv okoliš sve više priznato s obzirom na činjenicu da se tijekom proteklih nekoliko godina povećao broj država koje ga priznaju te da je to pravo ili elemente tog prava u svojim nacionalnim pravnim sustavima priznalo više od 155 zemalja;
1. podsjeća da se europskim stupom socijalnih prava predviđa visoka razina zaštite zdravlja i sigurnosti radnika na radnom mjestu, uključujući zaštitu od izloženosti karcinogenim ili mutagenim tvarima na radnom mjestu; naglašava da Unija svim ljudima koji u njoj žive mora zajamčiti pravo na čist, zdrav i održiv okoliš; naglašava da je u europskom zelenom planu utvrđen cilj nulte razine onečišćenja koji se treba postići sveobuhvatnom strategijom za zaštitu zdravlja građana od degradacije i onečišćenja okoliša te da je u njemu također izražen poziv na pravednu tranziciju u kojoj nitko neće biti zapostavljen; naglašava da se akcijskim planom Unije naslovljenim „Prema nultoj stopi onečišćenja zraka, vode i tla“ onečišćenje nastoji svesti „na razine koje se više ne smatraju štetnima za zdravlje i prirodne ekosustave i kojima se poštuju granice našeg planeta, čime se stvara netoksičan okoliš“;
  2. naglašava da Unija pri definiranju i provedbi svih svojih politika i aktivnosti mora osigurati visok stupanj zaštite zdravlja ljudi;
  3. podsjeća da je azbest i dalje jedan od najvažnijih izazova u području zdravlja na radu i

da je diljem svijeta azbestu na radnom mjestu izloženo 125 milijuna ljudi¹, unatoč činjenicu da su rizici koje predstavlja za zdravljje poznati već desetljećima;

4. ističe da svake godine oko 250 000 ljudi umre zbog izlaganja azbestu²; ističe da se stopa smrtnosti od azbestnih vlakana posljednjih godina čak ubrzala; naglašava da bi ranjive skupine stanovništva koje najviše pate od tih zdravstvenih posljedica i često imaju ograničen pristup zdravstvenoj skrbi trebalo poduprijeti namjenskim financiranjem;
5. podsjeća da je Međunarodna agencija za istraživanje raka priznala azbest kao dokazanu karcinogenu tvar (1. skupina) odgovornu za rak pluća i mezoteliom te rak grkljana i jajnika; naglašava da su sve bolesti koje su povezane s azbestom, kao što su rak pluća i pleuralni oblik mezotelioma, a uzrokovane su udisanjem azbestnih vlakana koja se zadržavaju u zraku i dovoljno su tanka da dospiju do alveola i dovoljno duga da prekorače veličinu makrofaga, kao i različite vrste raka uzrokovane ne samo udisanjem vlakana koja se prenose zrakom prepoznate kao opasnost za zdravljte je potrebno nekoliko desetljeća, a u nekim slučajevima i više od 40 godina da postanu očite; ističe da je azbest karcinogena tvar bez utvrđenog praga, što znači da bilo koja razina izloženosti, koliko god bila niska, nosi rizik od nastanka raka; ističe da bi trebalo poticati istraživanje drugih vrsta raka izazvanih azbestom;
6. ističe da uz aktivno – trajno ili povremeno – izlaganje radnika azbestu postoji i pasivno izlaganje na radu osoba koje rade u blizini radnika koji rade s azbestom;
7. ističe da postoje različite vrste izlaganja azbestu izvan radnog mjeseta s potencijalno važnim posljedicama za ljudsko zdravljte, bilo da se radi o neizravnom izlaganju na radu (uključujući izlaganje azbestnoj prašini koju radnici unose u stambene prostore), izlaganje u kućanstvu (uključujući prisutnost kućanskih predmeta koji sadrže azbest) ili u okolišu (preko materijala ugrađenih u zgrade i objekte ili materijala industrijskog podrijetla);
8. ističe da se, prema nedavnim studijama, oko 20 % slučajeva mezotelioma u industrijaliziranim zemljama može pripisati izlaganju azbestu izvan radnog mjeseta³;
9. podsjeća na studiju Svjetske zdravstvene organizacije⁴ u kojoj se navodi znatno povećanje rizika od raka pluća zbog paralelnog izlaganja duhanskog dimu i azbestnim vlaknima; poziva države članice da predlože program prestanka pušenja za sve radnike izložene azbestu; ponavlja da pušenje nikada ne bi smjelo biti razlog za isključivanje radnika iz priznavanja profesionalne bolesti povezane s azbestom, kao ni iz mogućnosti naknade i liječenja bolesti;
10. podsjeća da su bolesti izazvane azbestom zabilježene u populaciji koja živi ili je živjela

---

¹ SZO, Azbest: iskorjenjivanje bolesti povezanih s azbestom, 2018.

² Furuya, Sugio; Chimed-Ochir, Odgerel; Takahashi, Ken; David, Annette; Takala, Jukka, 2018. „Global Asbestos Disaster” (Globalna azbestna katastrofa), *Int. J. Environ. Res. Public Health* 15, br. 5: 1000. <https://doi.org/10.3390/ijerph15051000>

³ „The health impact of nonoccupational exposure to asbestos: what do we know?“ (Utjecaj izlaganju azbestu izvan radnog mjeseta na zdravljte: Što znamo?) (nih.gov)

⁴ SZO, Azbest: iskorjenjivanje bolesti povezanih s azbestom, 2018., Glavna uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje, Evaluacija praktične provedbe direktiva EU-a o sigurnosti i zdravlju na radu u državama članicama EU-a.

u blizini industrijskih lokacija ili objekata koji sadrže azbest, uključujući populaciju nastanjenu u blizini građevinskih lokacija, željezničkih infrastruktura, brodogradilišta i elektrana, ponekad i više od trideset godina nakon izravnog ili neizravnog izlaganja; naglašava da se pogoršanjem fonda zgrada u Uniji povećava rizik od izlaganja azbestu iz okoliša, što bi posebno moglo dovesti do većeg broja slučajeva mezotelioma;

11. ističe da su rizici za populaciju izloženu prirodnim azbestnim materijalima također područje u kojem su potrebne informacije;
12. ističe da, unatoč poteškoćama s točnom procjenom, mnoge studije upućuju na podejnjivanje izlaganja azbestu u okolišu⁵ ⁶; podsjeća da razine izlaganja azbestu iz okoliša, ovisno o izvoru izlaganja, mogu dosegnuti razine profesionalnog izlaganja⁷; u tom pogledu odlučno poziva Komisiju i države članice da podupru istraživanja o rizicima povezanim s takvim načinima izlaganja azbestu iz okoliša;
13. smatra da je izlaganje azbestu oblik ekološke i zdravstvene nejednakosti koji potiče osjećaj nepravde i „zapostavljenosti“ među ranjivim skupinama, posebno u zemljama koje nemaju programe prevencije ili potpore žrtvama, ali i izvan tih zemalja;
14. poziva Europsku agenciju za okoliš da provede daljnja istraživanja o prisutnosti azbesta u rijekama i njihovim pritocima te o njegovu utjecaju na divlju floru i faunu, po uzoru na istraživanje američke Agencije za zaštitu okoliša⁸ ⁹;
15. naglašava da bi u svim državama članicama trebalo pratiti i mjeriti razine pozadinske koncentracije azbesta u atmosferi;
16. poziva Komisiju da predstavi europsku strategiju za potpuno uklanjanje azbesta; poziva sve države članice da donesu nacionalne akcijske planove za provedbu te strategije s finansijskim sredstvima i konkretnim planovima na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini; smatra da bi Komisija trebala koordinirati nacionalne akcijske planove, posebno donošenjem okvirne direktive o tom pitanju; u tom kontekstu naglašava potrebu za dosljednom metodologijom za procjenu rizika kako bi se zajamčili jednaki uvjeti za sve;
17. poziva Komisiju da uspostavi europski okvir za javne registre kako bi se utvrdila prisutnost azbesta u EU-u i platformu s najboljim praksama za uklanjanje azbesta; ističe da je potrebno uspostaviti javne registre u vezi s azbestom i minimalne standarde u vezi s njihovom primjenom; podsjeća da takvi minimalni standardi koji se odnose na javne

⁵ Krówczyńska M, Wilk E. „Environmental and Occupational Exposure to Asbestos as a Result of Consumption and Use in Poland“ (Izlaganja azbestu u okolišu i na radu kao rezultat potrošnje i uporabe u Poljskoj), *Int J Environ Res Public Health*, 2019.;16(14):2611. objavljeno 22. srpnja 2019. doi:10.3390/ijerph16142611

⁶ Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail (Nacionalna agencija za zdravstvenu sigurnost hrane, okoliša i radnog mjesta), 2016., „L'amiante: Présentation, effets sanitaires, expositions et cadre réglementaire“ (Asbest: Prezentacija, utjecaj na zdravlje, oblici izloženosti i regulatorni okvir) (<https://www.anses.fr/fr/content/l%20E2%80%99amiante>)

⁷ Haute autorité de Santé (Visoko tijelo za zdravlje), 2009., „Exposition environnementale à l'amiante: état des données et conduite à tenir“ (Izlaganje azbestu iz okoliša: Znanstvene spoznaje i potrebne mjere) (https://www.has-sante.fr/jcms/c_759760/fr/exposition-environnementale-a-l-amiante-etat-des-donnees-et-conduite-a-tenir)

⁸ Ministarstvo zdravlja države Washington, 2009., Savjetovanje o prirodno prisutnom azbestu u rijeci Swift Creek

⁹ Agencija SAD-a za zaštitu okoliša, Swift Creek (https://response.epa.gov/site/site_profile.aspx?site_id=3639)

registre moraju biti povezani s politikama zdravlja i sigurnosti te s propisima o zaštiti okoliša i javnom zdravlju;

18. ustrajan je u stajalištu da bi prijelaz na Uniju bez azbesta trebao biti socijalno pravedan, izbjegavati fragmentaciju unutarnjeg tržišta te uključivati dostatnu i usmjerenu potporu privatnim vlasnicima, poslodavcima, mikropoduzećima te malim i srednjim poduzećima u prenošenju tih zaštitnih mjera kako bi se olakšala ispravna usklađenost; napominje da bi taj pristup trebao biti usmјeren na područja s posebnim rizikom ili skupine ranjivih osoba; naglašava da bi pri pripisivanju troškova uklanjanja azbesta trebalo što je više moguće uzeti u obzir načelo „onečišćivač plaća”; podsjeća na važnost odgovarajuće finansijske potpore iz relevantnih postojećih fondova Unije kako bi se osigurala odgovarajuća potpora i potaknuto ispravno i sigurno uklanjanje svakog otkrivenog azbesta; ističe da su mjere za poboljšanje prevencije glavna javnozdravstvena ulaganja s ciljem zdravijeg življenja i postizanja ravnoteže između troškova i koristi u upravljanju zdravstvenim sustavima;
19. ističe da je u razvoj, provedbu i evaluaciju europske strategije i nacionalnih planova potrebno u potpunosti uključiti socijalne partnere i ostale dionike, uključujući skupine žrtava azbesta, na razini Unije kao i na nacionalnim i regionalnim razinama;
20. ističe da je sigurno uklanjanje azbesta primjer načela zdravlja u svim politikama te da je izravno povezano s nedavnim i predstojećim političkim inicijativama Unije kao što su europski zeleni plan s „valom obnove za Europu – ekologizacija naših zgrada, otvaranje radnih mjesta, poboljšanje života” iz komunikacije Komisije od 14. listopada 2020. (val obnove) i „Plan za Europu za borbu protiv raka” iz komunikacije Komisije od 3. veljače 2021.; podsjeća da su poboljšanje rane dijagnoze, liječenja i rehabilitacije prioriteti europskog plana za borbu protiv raka i da bi trebali koristiti pacijentima koji boluju od bolesti povezanih s azbestom;
21. ustraje u potrebi provođenja dugoročnog epidemiološkog nadzora kako bi se procijenila učinkovitost poduzetih mjera; ističe da je mezoteliom bolest čiji je glavni čimbenik rizika azbest i da je broj dijagnosticiranih mezotelioma relevantan pokazatelj za epidemiološki nadzor; stoga poziva na obvezno prijavljivanje slučajeva mezotelioma nadležnim tijelima;
22. prima na znanje preporuke SZO-a¹⁰ o tome da azbestna vlakna nije potrebno uključiti u Prilog I. Direktivi o vodi za ljudsku potrošnju¹¹ i da azbestna vlakna u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju ne predstavljaju razlog za zabrinutost za zdravlje; podsjeća da su talijanski znanstvenici u svojoj studiji pokrenuli važno pitanje o tome povećava li unošenje vode koja sadrži azbestna vlakna rizik od raka želuca i debelog crijeva¹²; naglašava da bi za uočavanje potencijalnih bolesti povezanih s azbestom, koje su eventualno uzrokovane pijenjem vode koja sadrži takva vlakna koja dolaze iz

¹⁰ SZO, Regionalni ured za Europu, Projekt za suradnju u pogledu parametara za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju, Preporuke u okviru potpore reviziji Priloga I. Direktivi Vijeća 98/83/EZ o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju (Direktiva o vodi za ljudsku potrošnju), 2017.

¹¹ Direktiva Vijeća 98/83/EZ od 3. studenoga 1998. o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju (SL L 330, 5.12.1998., str. 32.).

¹² Agostino Di Ciaula, Valerio Gennaro, „Rischio clinico da ingestione di fibre di amianto in acqua potabile“ (Klinički rizik od unošenja azbestnih vlakanu u vodi za ljudsku potrošnju), *Epidemiologia&Prevenzione*, <https://epiprev.it/3608>

azbestnih cijevi, moglo biti potrebno nekoliko desetljeća; naglašava da bi se, čak i ako se na temelju same studije talijanskih znanstvenika u ovoj fazi ne može izvesti konačan zaključak o povezanosti unošenja azbesta vodom i razvoja raka gastrointestinalnog trakta, trebalo primjenjivati načelo predostrožnosti s obzirom na nesigurnosti koje su s tim povezane; smatra da bi se o tom važnom pitanju trebalo provesti više istraživanja; stoga poziva države članice da redovito prate kvalitetu vode koja se upotrebljava za odvajanje vode namijenjene za ljudsku potrošnju te da poduzmu potrebne preventivne mjere i mjere ublažavanja u slučaju da postoji rizik za ljudsko zdravlje;

23. izražava zabrinutost zbog stanja mreže za distribuciju vode namijenjene za ljudsku potrošnju u Uniji i korištenja azbestno-cementnih cijevi zbog čije se degradacije u vodu oslobođaju azbestna vlakna; nadalje podsjeća da se u skladu s preporukama SZO-a azbestno-cementne cijevi više ne bi smjele upotrebljavati niti odobravati za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju¹³; smatra da bi u okviru europske strategije za potpuno uklanjanje azbesta te europskog plana i nacionalnih planova za oporavak trebalo izraditi i provesti sveobuhvatan plan za obnovu europske mreže za distribuciju vode namijenjene za ljudsku potrošnju i odstranjivanje azbesta iz nje;
24. pozdravlja priliku za potpuno uklanjanje azbesta iz zgrada, koju pruža val obnove;
25. podsjeća na očekivano povećanje građevinskih radova s obzirom na val obnove koji će biti popraćen povećanim izlaganjem azbestnim vlaknima na radu i azbestnim vlaknima iz okoliša; ističe potrebu da se azbest zamijeni energetski učinkovitim materijalima u kontekstu vala obnove;
26. naglašava da, s obzirom na to da će potražnja za radom povezanim s azbestom vjerojatno znatno porasti s valom obnove, postoji ključna potreba za podupiranjem istraživanja i razvoja kako bi se osigurala najveća moguća razina zaštite radnika i lokalnog stanovništva izloženih azbestu tijekom operacija sanacije i rušenja te poboljšala pouzdanost i brzina pregleda, mjerena, uklanjanja i sigurnog gospodarenja azbestom;
27. zabrinut je zbog činjenice da velik dio javnih škola izgrađenih prije 2005. ili prije nego što je u relevantnoj državi nastupila zabrana azbesta još uvijek sadrži azbest, što dovodi do rizika od izlaganja djece ili učenika i školskog osoblja; poziva na to da se u svim državama članicama provede popis škola s azbestom i da obnova školskih zgrada stoga zauzme prioritetno mjesto;
28. podsjeća da se azbest, unatoč zabrani korištenja, još uvijek nalazi u mnogim proizvodima iz svakodnevnog života koji su još u upotrebi, kao i u mnogim brodovima, vlakovima, strojevima, bunkerima, tunelima, galerijama, cijevima u javnim i privatnim mrežama distribucije vode, a posebno u zgradama, uključujući mnoge javne i privatne zgrade;
29. podsjeća da je potrebno više informacija o izlaganju stanovništva kroz kontakt s komercijalnim proizvodima koji sadrže azbest, kao što su materijali koji se koriste u

---

¹³ https://ec.europa.eu/environment/water/water-drink/pdf/20171215_EC_project_report_final_corrected.pdf – točka 13.1.

gradnji i čija se struktura remeti u normalnom radu;

30. naglašava da zbog nesigurnih radnih uvjeta za radnike cijelo društvo može biti izloženo riziku od izlaganja azbestu, posebno članovi obitelji tih radnika, primjerice prilikom održavanja njihove radne odjeće; stoga inzistira na tome da je potrebno zajamčiti visoku razinu zaštite zdravlja i sigurnosti radnika, posebno na način da im se osigura odgovarajuća zaštitna oprema i da se spriječi izlaganje njihovih bližnjih azbestu prisutnom na radnoj odjeći i alatima, osobito odgovarajućim postupcima dekontaminacije;
31. poziva države članice da poboljšaju broj, učestalost i kvalitetu svojih inspekcija; smatra da bi Unija i države članice trebale znatno premašiti minimalnu razinu u pogledu cilja Međunarodne organizacije rada kojim je predviđen jedan inspektor na svakih 10 000 radnika;
32. naglašava da su neki radnici mnogo više izloženi azbestu od drugih i da takvo stanje ekološke nejednakosti pojačava postojeće gospodarske nejednakosti; posebno naglašava da su građevinski radnici u velikoj mjeri izloženi azbestu; ističe da bi vatrogasci u slučaju požara trebali imati sve dostupne informacije o prisutnosti i lokaciji azbesta;
33. poziva države članice da razmjenjuju najbolje prakse u pogledu zaštite osoba koje prijavljuju prisutnost azbesta, bilo unutarnjim bilo vanjskim kanalima za podnošenje prijava;
34. naglašava da su i žene izložene rizicima povezanim s azbestom i da su one posebno osjetljive na određene vrste izlaganja azbestu^{14 15 16}, što uključuje i izlaganje tijekom radnog vijeka^{17 18}; poziva Komisiju da procijeni postoji li potreba za revizijom relevantnog zakonodavstva kako bi se žene bolje zaštitile od izloženosti azbestu¹⁹;
35. smatra da bi građani trebali imati jednaku zaštitu od izlaganju azbestu u svojim

---

¹⁴ Panou, V. et al., „Non-occupational exposure to asbestos is the main cause of malignant mesothelioma in women in North Jutland, Denmark“ (Izloženost azbestu izvan radnog mjesta kao glavni uzročnik malignog mezentelioma kod žena u danskoj regiji Sjeverni Jutland), *Scandinavian Journal of Work, Okoliš & Zdravlje*, doi:10.5271/sjweh.3756 http://www.sjweh.fi/show_abstract.php?abstract_id=3756

¹⁵ Michaela Senek, Angela Tod, Steven Robertson, „The gendered Experience of mesothelioma study (GEMS): findings from a survey data analysis“ (Rodno uvjetovano iskustvo istraživanja mezentelioma: Rezultati analize podataka iz istraživanja), *European Respiratory Journal*, rujan 2020., 56 (suppl 64) 1684.; DOI: 10.1183/13993003.congress-2020.1684

¹⁶ Vasiliki Panou, Ulla Moller Weinreich, Jens Bak, Mogens Vyberg, Christos Meristoudis, Oyvind Omland, Oluf Dimitri Roe, Johnni Hansen, „Gender differences in asbestos exposure and disease location in 327 patients with mesothelioma“ (Rodne razlike u izlaganju azbestu i lokaciji pojave bolesti u 327 bolesnika s mezenteliom), *European Respiratory Journal*, rujan 2017., 50 (suppl 61) PA4294; DOI: 10.1183/13993003.congress-2017.PA4294

¹⁷ Marinaccio A, Corfiati M, Binazzi A ReNaM Working Group, et al., „The epidemiology of malignant mesothelioma in women: gender differences and modalities of asbestos exposure“ (Epidemiologija malignog mezentelioma kod žena: rodne razlike i modaliteti izloženosti azbestu), *Occupational and Environmental Medicine*, 2018.;75:254-262.

¹⁸ Camargo MC, Stayner LT, Straif K et al., „Occupational exposure to asbestos and ovarian cancer: a meta-analysis“ (Izloženost azbestu na radu i rak jajnika: Metaanaliza), *Environ Health Perspect*, 2011.;119(9):1211-1217. doi:10.1289/ehp.1003283

¹⁹ Direktiva Vijeća 92/85/EEZ od 19. listopada 1992. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja na radu trudnih radnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje, (SL L 348, 28.11.1992., str. 1.).

životnim prostorima; u tom pogledu potiče Komisiju da osigura zaštitu svih građana uvođenjem redovitih provjera graničnih vrijednosti i izlaganja azbestu u živim prostorima;

36. poziva Komisiju da najkasnije do 31. prosinca 2022. ažurira Direktivu o azbestu na radnom mjestu²⁰ s ciljem izmjene postojeće obvezujuće granične vrijednosti za profesionalno izlaganje azbestu, uzimajući u obzir najnovije znanstvene spoznaje i tehnički razvoj, uključujući ocjenu različitih vrsta azbestnih vlakana i njihovih štetnih učinaka na zdravlje, te da započne postupak ažuriranja popisa vlaknastih silikata u okviru područja primjene Direktive te da u tom kontekstu razmotri uključivanje ribekita, kao i vinčita, rihterita, fluoro-edenita i erionita na popis koji već sadržava aktinolit, grunerit, antofilit, krizotil, krokidotil i tremolit;
37. smatra da je hitno potreban učinkovit pristup pravosuđu i pravnoj zaštiti za sve štete za zdravlje za sve žrtve azbesta, ne samo za one povezane s anksioznošću; ističe da bi poslodavci trebali pokriti sve zdravstvene troškove povezane s izlaganjem azbestu ako nisu poduzeli sve odgovarajuće mjere i uložili napore u okviru svojih mogućnosti kako bi sprječili izlaganje azbestu; poziva Komisiju da procijeni moguću potrebu za zakonodavstvom kojim se uspostavlja opći sustav odgovornosti za raspršeno onečišćenje kako bi se žrtvama pružila naknada za svu štetu uzrokovano raspršenim onečišćenjem, uključujući onu uzrokovano azbestom;
38. poziva Komisiju da podrži širenje informacija o različitim sustavima za sigurno i uredno uklanjanje i odlaganje azbestnih proizvoda na temelju najboljih raspoloživih tehnika;
39. podsjeća da je odlaganje azbestnog otpada na odlagališta kratkoročno rješenje koje dovodi do ispuštanja azbestnih vlakana u okoliš na štetu javnog zdravlja;
40. ističe da obrada azbestnog otpada i sigurno rukovanje tom tvari te njezino, uklanjanje i zamjena u tokovima otpada moraju biti u središtu strategije koju će Komisija izraditi;
41. naglašava potrebu za sinergijama između strategije koju treba razviti Komisija, ciljeva kružnog gospodarstva, uključujući sustav označivanja, i strategije za održiv izgrađeni okoliš; također ističe potrebu za stvaranjem sinergija između strategije i postojećih inicijativa koje se odnose na razvoj baze znanja u vezi sa zamjenom opasnih tvari koje predstavljaju razlog za zabrinutost;
42. podsjeća na potrebu za transparentnošću u pogledu prisutnosti i sastava azbestnih vlakana u tokovima otpada u cilju poboljšanja metoda rastavljanja i dekontaminacije kako bi se olakšala uporaba otpada; potiče stvaranje sinergija s bazom podataka koju uspostavlja Europska agencija za kemikalije kako bi se prikupile informacije i steklo bolje znanje o tvarima koje predstavljaju razlog za zabrinutost u proizvodima tijekom njihova korištenja i nakon što postanu otpad;
43. podsjeća na potrebu za većom kružnosti u građevinskom sektoru i na važnost sprečavanja ulaska azbestnog otpada u kružno gospodarstvo; ustrajno se zalaže za to da

---

²⁰ Direktiva 2009/148/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o zaštiti radnika od rizika povezanih s izlaganjem azbestu na radu (SL L 330, 16.12.2009., str. 28. – 36.).

je potrebno osigurati dostupnost odgovarajućih postrojenja za gospodarenje otpadom s ciljem sigurnog i održivog odlaganja azbestnih materijala;

44. naglašava da bi azbestni otpad trebalo učiniti inertnim prije njegova odlaganja na način prihvatljiv za okoliš te poziva Komisiju da predloži odgovarajuću reviziju relevantnog zakonodavstva Unije o otpadu;
45. ističe da je gospodarenje azbestnim otpadom od strateške važnosti za Uniju s obzirom na količinu azbesta koji se još treba ukloniti i koji je već na odlagalištima; ističe da bi se pri obradi azbesta trebalo u potpunosti primjenjivati načelo predostrožnosti;
46. poziva Komisiju da u suradnji s državama članicama u cijeloj Uniji promiče osnivanje centara za obradu i inertizaciju otpada koji sadržava azbest, zajedno s postupnim ukidanjem cjelokupne isporuke takvog otpada na odlagališta; odlučno poziva Komisiju i države članice da razmotre sve instrumente za potporu istraživanju i ulaganju u tehnologije obrade za inertizaciju azbestnog otpada;
47. smatra da organizirano i strukturirano uklanjanje azbesta doprinosi ciljevima regionalnog razvoja te bi mu stoga trebalo dati punu potporu iz strukturnih fondova Unije;
48. naglašava potrebu da se Unija u međunarodnim forumima bori protiv odlaganja azbesta u zemljama u razvoju;
49. smatra da bi potpuno iskorjenjivanje preostalog azbesta i svih proizvoda koji sadrže azbest diljem svijeta trebao biti važan cilj Unije;
50. poziva Uniju na suradnju sa SZO-om, MOR-om i Programom Ujedinjenih naroda za okoliš te s drugim međunarodnim organizacijama i trećim zemljama i da poduzme sve mјere kako bi se postigla globalna zabrana upotrebe azbesta, promicale više razine zaštite zdravlja i sigurnosti na radu u svijetu te poboljšalo informiranje i potpora žrtvama bolesti povezanih s azbestom; potiče Uniju da sa zemljama izvoznicama azbesta poduzme inicijative za zatvaranje rudnika azbesta; naglašava potrebu za kontrolom uvoza predmeta iz trećih zemalja koje još uvijek dopuštaju uporabu azbesta i činjenicu da se otpadni azbest ne bi smio izvoziti u treće zemlje;
51. podsjeća da trećina Europljana u europskoj regiji SZO-a živi u zemljama koje još nisu zabranile uporabu svih oblika azbesta²¹; ističe da se u 16 europskih zemalja azbest i dalje koristi, posebno kao građevinski materijal, te ga te zemlje i dalje proizvode i izvoze; poziva Komisiju da poduzme odlučne mјere u okviru politike susjedstva kako bi se uvela potpuna zabrana azbesta i njegovo potpuno iskorjenjivanje na cijelom europskom kontinentu i u susjednim državama na Sredozemlju;
52. odlučno poziva Uniju da kao glavni prioritet uzme u obzir i poduzme sve potrebne inicijative kako bi se krizotil (bijeli azbest) uvrstio u Prilog III. Roterdamskoj konvenciji;

---

²¹ <https://www.euro.who.int/en/media-centre/sections/press-releases/2015/04/at-least-one-in-three-europeans-can-be-exposed-to-asbestos-at-work-and-in-the-environment>

53. naglašava da poduzeća iz Unije koja se nalaze u trećim zemljama ne bi smjela proizvoditi ni upotrebljavati opasne tvari koje su zabranjene u Uniji, kao što je azbest; smatra da bi uvođenje obveze postupanja s dužnom pažnjom za poduzeća iz Unije mogao biti odgovarajući način na koji bi se zajamčio doprinos poduzeća iz Unije globalnom iskorjenjivanju azbesta i osigurao pristup pravosuđu za žrtve bolesti povezanih s azbestom iz zemalja izvan EU-a; poziva Vijeće da ovlasti Komisiju da započne pregovore o Ugovoru UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, uzimajući u obzir iskorištavanje opasnih onečišćivača kao što je azbest;
- u prilog prijedlogu rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće preporuke:
1. izrada modela za otkrivanje, registriranje, praćenje i kontrolu azbesta u privatnim i javnim zgradama, zemljištu, infrastrukturi, logističkim objektima i cijevima;
  2. definicija modela za praćenje azbestnih vlakana koja se zadržavaju u zraku na radnim mjestima, u naseljenim mjestima, na odlagalištima, na napuštenim i neiskorištenim industrijskim područjima koja propadaju (tzv. brownfield) i koja se trebaju sanirati, kao i vlakana prisutnih u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju koja se isporučuje kroz azbestno-cementne cijevi;
  3. registracija svih slučajeva mezotelioma;
  4. osmišljavanje informativnih kampanja o azbestu u cijeloj Uniji kako bi se radnicima i njihovim obiteljima, poslodavcima, vlasnicima, najmoprimcima, korisnicima zgrada i infrastrukture te građanima pružile relevantne informacije o rizicima, uključujući sinergijski efekt korištenja duhana i izloženosti azbestu, a osobito o činjenici da je njegovo djelovanje na ljudsko zdravlje odgođeno i kumulativno, i postojećim mjerama za sigurno uklanjanje azbesta te pravnim obvezama povezanimi s azbestom;
  5. promocija istraživanja i uključivanja plana na razini Unije u strategiju koju će izraditi Komisija za obradu azbestnog otpada i sigurno rukovanje tom tvari te njezino uklanjanje i zamjenu u tokovima otpada;
  6. otvaranje centara za obradu i inertizaciju otpada koji sadržava azbest te predviđanje postupnog ukidanja odlaganja takvog otpada na odlagališta i drugih štetnih praksi kao što su njegovo odlaganje u vodne cjeline;
  7. razvoj strateškog plana Unije za povećanje aktivnosti i utjecaja EU-a na globalnoj razini u pogledu borbe protiv odlaganja azbesta u zemljama u razvoju;
  8. uspostava okvira Unije za nacionalne strategije uklanjanja azbesta, uključujući zakonodavni prijedlog o javnim i pristupačnim registrima azbesta s minimalnim standardima u pogledu njihove provedbe, na temelju certifikata za azbest izdanih nakon pregleda zgrada kako bi se izradile karte s točnim lokacijama azbesta na javnim i privatnim lokacijama te pružanjem preciznih informacija o odlagalištima koja sadrže azbestni otpad kako bi se izbjeglo nekontrolirano ispuštanje azbestnih vlakana u zrak, slučajno premještanje tla u kojem su ti materijali zakopani te povezani rizici za zdravlje građana;
  9. plan za uspostavu radnih mesta i okoliša bez azbesta, kojim bi se mogli utvrditi

prioritetni sektori, uključujući potporu za njegovo sigurno uklanjanje, i koji bi se ocjenjivao redovito svakih pet godina s obzirom na napredak nacionalnih i regionalnih vlasti;

10. praćenje i mjerjenje razine koncentracije azbesta u atmosferi i pristup tim informacijama u svim državama članicama te uvodenje graničnih vrijednosti za izloženost za životne prostore;
11. utvrđivanje instrumenata financiranja, uključujući fondove Unije i nacionalne fondove za provedbu strategije koju donosi Komisija;
12. nužno uključivanje bolesti povezanih s azbestom među ključna pitanja u području prevencije i javnog zdravlja;
13. aktivno sudjelovanje socijalnih partnera i drugih dionika, kao što su skupine žrtava azbesta, stanari i organizacije za zaštitu okoliša, predstavnici nacionalnih zdravstvenih službi i predstavnici operatera u razvoju, provedbi i evaluaciji plana za radna mjesta i okoliš bez azbesta.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	13.7.2021
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0: 77 0 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Bartosz Arłukowicz, Margrete Auken, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurélia Beigneux, Monika Beňová, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Esther de Lange, Christian Doleschal, Marco Dreosto, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Eleonora Evi, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Catherine Griset, Jytte Guteland, Teuvo Hakkarainen, Anja Hazekamp, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Petros Kokkalis, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, Sylvia Limmer, Javi López, César Luena, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Joëlle Mélin, Tilly Metz, Giuseppe Milazzo, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Dan-Ştefan Motreanu, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Grace O'Sullivan, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Rob Rooken, Silvia Sardone, Christine Schneider, Günther Sidl, Linea Søgaard-Lidell, Nicolae Ștefănuță, Annalisa Tardino, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Manuel Bompard, Antoni Comín i Oliveres, Martin Häusling, Kateřina Konečná, Ulrike Müller

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

77	+
EPP	Bartosz Arłukowicz, Traian Băsescu, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Doleschal, Agnès Evren, Adam Jarubas, Ewa Kopacz, Esther de Lange, Peter Liese, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Dolors Montserrat, Dan-Ştefan Motreanu, Ljudmila Novak, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Christine Schneider, Pernille Weiss, Michal Wiezik
S&D	Marek Paweł Balt, Monika Beňová, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Cyrus Engerer, Jytte Guteland, Javi López, César Luena, Alessandra Moretti, Sándor Rónai, Günther Sidl, Petar Vitanov, Tiemo Wölken
Renew	Pascal Canfin, Martin Hojsík, Jan Huitema, Ulrike Müller, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Nicolae Ţefănuță, Linea Søgaard-Lidell, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Emma Wiesner
Greens/ALE	Margrete Auken, Bas Eickhout, Eleonora Evi, Martin Häusling, Pär Holmgren, Yannick Jadot, Tilly Metz, Ville Niinistö, Grace O'Sullivan
ID	Simona Baldassarre, Aurelia Beigneux Marco Dreosto, Catherine Griset, Sylvia Limmer, Joëlle Mélin, Silvia Sardone, Annalisa Tardino
ECR	Sergio Berlato, Pietro Fiocchi, Joanna Kopcińska, Giuseppe Milazzo, Rob Rooken, Alexandr Vondra, Anna Zalewska
The Left	Malin Björk, Manuel Bompard, Anja Hazekamp, Petros Kokkalis, Kateřina Konečná
NI	Antoni Comín i Oliveres

1	0
ID	Teuvo Hakkarainen

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani